

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот №1 від 15.09.2023 р.

ЕКОНОМІКА БУДІВНИЦТВА **СИЛАБУС** **2023-2024 навч.рр.**

Галузь знань	– 19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність	– 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітня програма	– «Промислове та цивільне будівництво»
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Цикл підготовки	– професійний
Кількість кредитів ЄКТС	– 5
Семестр	– 7
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10517
Лектор курсу	– Машошина Тетяна Вікторівна (канд. економ. наук, доцент)
Профайл викладача	– https://kart.edu.ua/staff/mashoshina-tv
Контакти викладача (e-mail)	– mashoshina@kart.edu.ua
Адреса кафедри:	м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516
Час та аудиторія проведення занять:	згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/
Додаткові інформаційні матеріали:	http://lib.kart.edu.ua/

Метою вивчення дисципліни є формування системи спеціальних знань і практичних навичок щодо визначення вартості проєктно-вишукувальних робіт, вартості будівництва, складання кошторисної документації на кожному етапі будівельного процесу, аналізу показників виробничо-господарської діяльності підприємства будівельної галузі. Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів: загальні компетентності (ЗК), спеціальні (фахові) компетентності (СК), результати навчання (ПР):

ЗК03. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності всфері економіки будівництва.

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в процесі вирішення економічних завдань.

ЗК06. Здатність самостійно оволодівати знаннями щодо сфери економіки будівництва.

ЗК07. Навички виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних усних, письмових та електронних джерел з питань економіки будівництва.

ФК01. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів економіки будівництва.

ФК11. Знання сучасних вимог нормативної документації в галузі будівництва.

ФК12. Здатність виконувати та аналізувати економічні розрахунки вартості будівельних об'єктів.

РН14. Дотримуватись сучасних вимог нормативної документації в галузі будівництва, що стосуються ціноутворення у будівництві.

РН15. Виконувати та аналізувати економічні розрахунки вартості будівельних об'єктів.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Економіка будівництва, як навчальна дисципліна формує систему знань та практичних навичок щодо використання методів ціноутворення в сфері проєктування і будівництва, які вкрай необхідні знати для визначення вартості будівництва; аналізу зв'язків і взаємодії всіх учасників інвестиційно-будівельного процесу.

Підготовка фахівців-будівельників потребує вивчення дисципліни «Економіка будівництва», в результаті опанування якої студенти навчаться

складати та аналізувати кошторисну документацію об'єктів будівництва; складати локальні кошториси на різні види робіт; виконувати економічні розрахунки ефективності впровадження у будівельне виробництво енергозберігаючих заходів; володіти методикою розрахунку потреби ввиробничих ресурсах будівельних та монтажних робіт. Отримують знання щодо видів та принципів складання договірної ціни; складу собівартості будівельно-монтажних робіт, її видів та шляхів зниження; сутність понять “дохід”, “прибуток”, “рентабельність” як фінансових результатів діяльності підприємства; видів інвестицій, показники їх ефективності; основи аналізу господарської діяльності будівельних організацій.

Організація навчання

Курс «Економіка будівництва» посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки дає методичні знання і практичне вміння.

Курс супроводжується текстовим навчальним матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями. При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу на практичних заняттях передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як міні-лекції, семінари-дискусії та ситуаційні завдання, ознайомлення з сучасною комп'ютерною програмою «Будівельні Технології-Кошторис».

Проведення практичних занять із застосуванням методу аналізу конкретних ситуацій має відмінності від традиційних занять тим, що в його основі лежить аналіз ситуації з виявленням реальної соціальної проблеми, яка може не мати однозначного вирішення.

Для опанування матеріалу дисципліни, окрім лекційних, практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу слід приділити самостійній роботі здобувачів за такими видами: вивчення додаткової літератури; робота із законодавчими та нормативними матеріалами; робота у мережі Інтернет; підготовка до занять. В індивідуальних завданнях міститься перелік тематичних оглядів, які найбільш широко розкривають проблематику тем з дисципліни «Економіка будівництва». Опрацювання тематичних оглядів, які обираються самостійно, дозволить поглибити та розширити їхні знання у сфері економіки будівництва.

Теми курсу

Тема 1 Загальна характеристика організацій будівельної галузі.

Продукція будівельної галузі та її вплив на народне господарство держави. Основні етапи будівельного процесу. Учасники інвестиційно-будівельного процесу. Техніко-економічні особливості капітального будівництва. Форми та способи будівництва.

Тема 2 Підрядні торги, як форма економічних відносин

Конкуренція – передумова виникнення торгів. типи конкуренції. методи конкуренції. Процедура проведення торгів. Способи проведення торгів. Ціна тендерної пропозиції за контрактом, договірна ціна. Інформація, що є основою тендерної документації. Основні принципи визначення ціни тендерної пропозиції.

Тема 3 Організаційно-правові форми підприємств будівельної галузі

Будівельні організації. Будівельні товариства акціонерного типу, холдингові компанії. Товариство з обмеженою відповідальністю. Товариство з додатковою

відповідальністю. Види будівельних організацій в умовах підприємницької діяльності Повне товариство. Командитне товариство.

Тема 4 Інвестування в будівництві. Економічна ефективність інвестицій

Економічний зміст інвестицій. Капітальні вкладення. Довгострокове кредитування інвестицій в основні виробничі засоби. Лізингове інвестування. Показники економічної ефективності інвестицій. Фактори які впливають на оцінку ефективності інвестицій.

Тема 5 Собівартість будівельно-монтажних робіт

Собівартість будівельно-монтажних робіт. Планова собівартість. Фактична собівартість. Види витрат будівельно-монтажної організації. Класифікація витрат.

Тема 6 Система ціноутворення у будівництві

Особливості визначення ціни в будівництві. Однорівнева система ціноутворення. Кошторисне нормування та ціноутворення. Кошторисна норма. Кошторисні нормативи. Вимоги до нормативів. Види кошторисних нормативів. Стадії визначення вартості будівництва. Види кошторисної документації. Локальні кошториси. Об'єктні кошториси. Зведений кошторисний розрахунок. Зведення витрат.

Тема 7 Визначення вартості будівництва

Методи визначення вартості проєктно-вишукувальних робіт. Визначення кошторисної вартості будівництва. Порядок складання локального кошторису. Прямі витрати. Загальновиробничі витрати. Статті загальновиробничих витрат. Порядок складання об'єктного кошторису. Порядок складання зведеного кошторисного розрахунку.

Тема 8 Основні засоби будівництва.

Класифікація основних засобів. Показники ефективного використання основних засобів. Загальні показники. Фондовіддача. Фондоємність. Фондоозброєність. Часткові показники. Показники екстенсивного використання основних засобів. Показники інтенсивного використання. Інтегральний показник. Амортизація основних засобів.

Тема 9 Оборотні кошти будівельних організацій.

Класифікація оборотних коштів. Виробничі запаси. Незавершене виробництво. Структура оборотних коштів. Показники ефективного використання оборотних коштів.

Тема 10 Узагальнюючі економічні показники діяльності будівельних організацій.

Прибуток і доход як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Оцінка фінансово-економічного стану. Економічна ефективність виробництва.

Тема 11 Трудові ресурси. Праця та види оплати праці.

Поняття трудових ресурсів. Показники вимірювання трудових ресурсів. Продуктивність праці: виробіток, трудомісткість. Методи вимірювання продуктивності праці. Тарифна система. Тарифна сітка. Тарифна ставка. Заробітна плата. Відрядна. Погодинна.

Тема 12 Фінансові ресурси та фінансові відносини будівельних організацій

Функції фінансів будівельних організацій. Формування фінансових ресурсів.

Фінансові відносини. Групування фінансових відносин в залежності від економічного змісту по напрямках. Зовнішні та внутрішні фінансові відносини будівельних організацій.

Тема 13 Розрахунки будівельних організацій

Види розрахунків. Види розрахункових документів. Платіжне доручення. Платіжна вимога. Платіжна вимога-доручення. Вексель. Чеки. Меморіальний ордер. Акредитив. Банк-емітент. Чекова книжка. Бенефіціар.

Тема 14 Бізнес-планування

Поняття бізнес-плану. Функції бізнес-плану. Класифікаційні ознаки. Стадії складання бізнес-плану. Склад бізнес-плану.

Тема 15 Кредитування будівельних організацій

Поняття кредиту, причини виникнення кредитних відносин. Види кредитів: за кредиторами; за формами та видами; за метою використання; за терміном надання; за забезпеченням; за порядком надання.

Тема 16 Оподаткування організацій будівельної галузі

Сутність податків, функції податків. Види податків. Податки і збори(обов'язкові платежі). Оподатковування підприємців.

Тема 17 Бухгалтерський облік

Види обліку. Предмет, об'єкт і метод бухгалтерського обліку. Господарські кошти. Джерела господарських коштів. Основні елементи методу бух обліку. Бухгалтерський баланс. Активи. Пасиви. Господарська операція, види. Система бухгалтерських рахунків. Сальдо. Дебет. Кредит. Особливості бухгалтерського обліку будівельних організацій.

Тема 18 Основи аналізу фінансової діяльності будівельних організацій

Напрямки фінансового аналізу діяльності будівельних організацій. Показники ліквідності, ділової активності, платоспроможності, рентабельності.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Розрахункова робота	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні дисципліни «Економіка будівництва» студенти зможуть застосувати, працюючи не тільки на підприємствах будівельної галузі, а й інших підприємствах різних форм власності й видів економічної діяльності.

Ресурси курсу

- 1 <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний портал бібліотеки УкрДУЗТ)
- 2 <https://www.rada.gov.ua/> (Офіційний портал Верховної Ради України)
- 3 <https://mof.gov.ua/uk> (Міністерство фінансів України);
- 4 <https://bank.gov.ua/> (Національний Банк України);
- 5 <https://mtu.gov.ua/> (Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України);
- 6 <https://uz.gov.ua/> (сайт Укрзалізниці)

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1(2) семестр
відвідування занять		до 5 включно
активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5 включно
виконання поточних контрольних завдань		10
виконання письмових контрольних робіт протягом модулю		20
виконання та захист самостійних робіт відповідно до варіанту		20
підсумок		60

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
ДОБРЕ – 4	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.